

Gabriela Bálková: Právní úprava nakládání s geneticky modifikovanými organismy

Práce je rozdělena do 4 základních kapitol a je zpracována celkem na 73 stran včetně literatury. Uvedené členění je podle obsahu práce systematické, nicméně při bližším zkoumání je třeba uplatnit připomínky zejména k části první. Diplomantka bohužel neoddělila úvodní zdůvodnění, proč ji zajímá toto téma, od právních konsekvencí. Práce až do strany 29 je v podstatě souhrnem informací o postojích vůči geneticky modifikovaným organismům (GMO) včetně nahodilých upozornění na dostupnou literaturu. Přitom v těchto odkazech je velké množství odkazů na zdroje spíše environmentalistické než právní. Konkrétně jde např. o kapitolu týkající se mýtů o GMO nebo principu předběžné opatrnosti, o kterém není pojednáno z právního pohledu, ale spíše z pohledu faktických událostí bez přímého dopadu na právní úpravu (přitom zadání diplomové práce přímo požaduje zpracování základních principů). Jedna z podkapitol části I je věnována ekologickému zemědělství, ovšem opět bez předchozího uvedení do právní úpravy GMO (tato kapitola by byla vhodnější např. v druhé části práce, kde by se řešila otázka GMO ve vztahu k jiným právním úpravám). Část první jako celek by měla být koncentrována v menší části osahující osobní zdůvodnění výběru tématu a dále přejít v právní úpravu a jejímu srovnání s vlastními představami o optimální úpravě na daném úseku. Při přijetí komplexního pohledu na právní úpravu GMO v rámci práva životního prostředí by pak bylo žádoucí podrobněji rozvést systematiku tohoto právního odvětví (zařazení mezi zdroje ohrožení životního prostředí), definici GMO, jakož i základní principy právní úpravy.

V části druhé jsou velmi stručně popsány mezinárodní dokumenty. Zde diplomantka naráží např. na princip udržitelného rozvoje. Opět platí připomínka, že principy právní úpravy GMO by měly být upraveny komplexně ve zvláštní kapitole práce.

V části věnované evropskému právu jsou uvedeny též příklady z judikatury, což je třeba hodnotit kladně. Dále by bylo vhodné uvést též k čemu slouží institut předběžné otázky a též výslovně naznačit vztah jednotlivých právních nástrojů evropského práva ve vztahu k právnímu řádu ČR. Krom toho nejsou vyjasněny vazby mezi zásadou obezřetnosti na s. 46 nebo 51 a zásadou předběžné opatrnosti.

Ve čtvrté části, analýze české právní úpravy, diplomantka dobře rozlišuje způsoby nakládání s GMO, nicméně procesně se dále věnuje pouze rozhodnutí MŽP/povolovací proceduře. Přitom právě aspekty ostatních procesních postupů mohou získat velmi zajímavé formy správních aktů. V kapitole 4.4 je třeba uplatnit zásadní připomínku k závěrům o účasti veřejnosti. Možná proto, že nejsou prvky účasti dovedeny do přezkumných postupů (odvolání ve správním řízení, způsob zohlednění připomínek veřejnosti z veřejného projednání), činí diplomantka ukvapené závěry ve srovnání (s. 61). Nevhodné je omezení administrativních nástrojů na registry (zde není naplněna rozsahu administrativních nástrojů).

Závěr práce by měl obsahovat především hodnocení právní úpravy. Diplomantka se v podstatě nezabývá právní úpravou de lege ferenda a vůbec kvalitou právní úpravy, resp. dostatečností úpravy ve vztahu k právu ES. Závěr obsahuje opět (ve vazbě na kapitolu 1) souhrn neucelených poznatků z oblasti GMO.

Oponentský posudek je poměrně kritický, neboť diplomová práce postrádá větší prostor pro prokázání právní erudice a pokus ohodnocení optimálnosti právní úpravy. Na druhé straně diplomantka projevila zájem o dané téma po věcné stránce a v diplomové práci podala stručný přehled právní úpravy de lege lata. S ohledem na splnění formálních požadavků doporučuji diplomovou práci k obhajobě.

V rámci obhajoby by měly být zodpovězeny následující otázky.

Jaký význam má pro nakládání s GMO Aarhuská úmluva?

Jaké možnosti obrany má veřejnost, jestliže její připomínky z veřejného projednání nebyly brány v potaz?

V Praze dne 20.3. 2007

JUDr. Tereza Tichá, Ph.D.
oponentka diplomové práce